

www.ristikkoakatemia.fi

Uusi kirja Osmo Kailasta

Osmo Kaila (1916-1991) oli se mies, joka laati ensimmäisen Suomessa julkaistun kuvaristikon. Tämä tapahtui Helsingin Sanomissa 20.3. 1955. Kailan syntymästä tuli toissa vuonna kuluneeksi sata vuotta. Sen kunniaksi hänenstä on julkaistu kirja, joka on nyt vihdoin saatu painetuksi hieman myöhässä erinäisten ongelmien jälkeen. Osmo Kaila – kohtalona shakki -nimisen kirjan on kirjoittanut Thomas Ristoja ja kustantanut Suomen Shakkikustannus.

Kirja kertoo Kailan elämästä ja elämäntyöstä hauskesti ja perusteellisesti sekä antaa myös yleisempää ajankuvaa menneiltä vuosikymmeniltä. Koska teos on shakkiväen kustantama ja shakinpelajan kirjoittama, siinä luonnollisesti keskitytään enimmäkseen shakkiin, joka kuitenkin oli Kailan toiminnassa keskeisimmällä sijalla, ja hänen ristikkotuotantonsa esittely saa tilaa vain muutamana sivuna. Silti Kailasta kiinnostunut lukija saa kirjasta paljon mielenkiintoista tietoa tästä utterasta monialataiturista, jonka merkitys on ollut suuri sekä Suomen shakkielämän että ristikkokulttuurin kehitykselle. Laajan elämäkerrallisen osuuden lisäksi kirja sisältää muun muassa Kailan parhaimmat pelatut shakkipelit ja laaditut shakkitehtävät.

Hyvin tärkeä aspekti Kailan toiminnassa

oli hänen työnsä lehtimiehenä sekä shakin että ristikoiden popularisoijana. Hän piti shakkipalstoja mm. Helsingin Sanomissa, Ilta-Sanomissa, Suomen Sosialidemokraatissa, Apu-lehdessä ja Suomen Kuvalehdessä. Kahta viimeistä varten hän toimitti myös ristikko- ja ongelmanratkaisupalstaa. Lisäksi hän kirjoitti useita kirjoja, joista kaksi oli ristikkoaiheisia. Ristikoi-ta Kaila laati uransa aikana tiettävästi noin pari tuhatta, joista yli tuhat oli Helsingin Sanomien suurristikoi-ta.

Laatijana Kaila kehittyi vuosien varrella. Ensiluomus oli nykystandardien mitapuun mukaan melko alkeellinen. Siinä oli paljon kolmikirjaimisia sanoja, eivätkä kaikki vaaka- ja pystysanat kulkeneet ristiin toistensa kanssa, vaan niitä oli erotettu toisistaan tummennetuilla palkeilla. Myöhemmin taso nousi, ja Kaila oli mukana valmistelemassa yleisiä sääntöjä ristikoiden laadinnasta 1970-luvun loppupuolella. Mainittakoon muuten, että Kaila ei itse piirtänyt ristikoitaan, vaan useimmiten sen teki Toivo Salo, toinen shakkimestari.

Kaila-kirjaa ei ikävä kyllä ole saatavilla tavallisista kirjakaupoista, mutta sitä voi tilata kustantajalta Suomen Shakkiliitosta sähköpostiosoitteella tilaukset@shakkiliitto.fi. Lisäksi sitä on myynissä Shakkiareenalla Pitäjänmäellä osoitteessa Hiomotie 10, 00380 Helsinki sekä Kimmo Välkesalmen antikvaarisessa kirjakaupassa Pursimiehenkatu 11:ssä lähellä Viiskulmaa.

Antti Parkkinen
antti.parkkinen@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/